

Naša avstrijska gimnazija je, kakor znano, dokaj naklonjena istemu načelu; tudi nov učni načrt, predlagan za slovenščino (glej „Popotnik“ 1909, št. 6, str. 173.), se v marsičem bliža Ivkovičevim predlogom. Predaleč pa se y tem oziru po našem mnenju ne sme iti. — „Knjiž. Glasnik“ smo priporočali že večkrat; bodi priporočen i pri tej priliki.

Dr. Jos. Tominšek.

Splošni pregled.

Meško v Čehih. Meško bode med Čehi kmalu najbolj znan pisatelj slovenski. Vsak čas ga omenja kak časopis. Tako je priobčil nedavno v leposlovnem listu „Meditace“ (letnik II., zvezek 7.) zopet Rudolf Linhart lepo studijo o njem. Skoro sočasno pa je izdala „Svetovná knihovna“, ki jo rediguje Jaroslav Kvapil in zalaga I. Otto v Pragi, kot zvezčič 735. do 737. njegove „Slike in povesti“ (Obrázky a povídky). Prevóde je preskrbel dr. Jos. Páta, uvod napisal pa dr. Jan Máchal. Na čelu knjižice, ki se dobiva po 60 h, je slika pisateljeva.

Umetniška razstava. Sedaj ko je bila otvorjena v Ljubljani slovenska umetniška razstava, naj opozorim na obširno kritiko o tretji jugoslovanski umetniški razstavi, ki jo je hrvatski pisatelj Božo Lovrić priobčil v „Letopisu Matice Srpske“ (knj. 250., 1908). „Greh je, da o slovenski umetnosti nismo dobili celokupnega dojma, in sicer radi odsotnosti Jakopiča, Groharja in Jame,“ pravi Lovrić. „Slovenci nimajo niti kompozicijskih niti historijskih slik, a temu se ni čuditi, ker skoro vsi njih umetniki ne žive v mestu, po centrih, ampak bivajo na kmetih, po selih, zaselkih, kjer se bavijo s poljedelstvom (?), in samo v svobodnih hipih, ako dospevajo, beležijo na platno razne impresije. Ne verujem, da je pri njih plein-air presajen iz francoske ali kake druge šole (ali da jo posnemajo): po vsej priliki je vznikel iz neposrednega in vsakdanjega opazovanja prirode . . . Slovenski slikarji delujejo bolj na oko nego na srce. Njih glavna vrlina je, da so našo zenico, ki je bila pokvarjena po akademskih nastranostih, priučili, vzgojili, da gleda in presoja pravo vrednost boj, a ne morebiti umetnikovih ateljêskih kombinacij . . . Naročbe slovenskih umetnikov niso mučile (!), zato so se v zatišju svojih domov učili, izkušajoč svojo moč in se trudeč, da bi se izrazili. Delali so za sebe, ne da bi jih vezali kakí roki, brez žurbe, brez reklame in osebnih prepričkov.“ Natančneje nato proučava Lovrić slike poedinih slovenskih umetnikov.

Dr. Fr. Ilešič.

Jugoslovanska čitalnica „Slavjanskega Blagotvor. Družestva v Bolgariji“ ima slovenske liste „Gorico“, „Mir“ in „Ljubljanski Zvon“.

